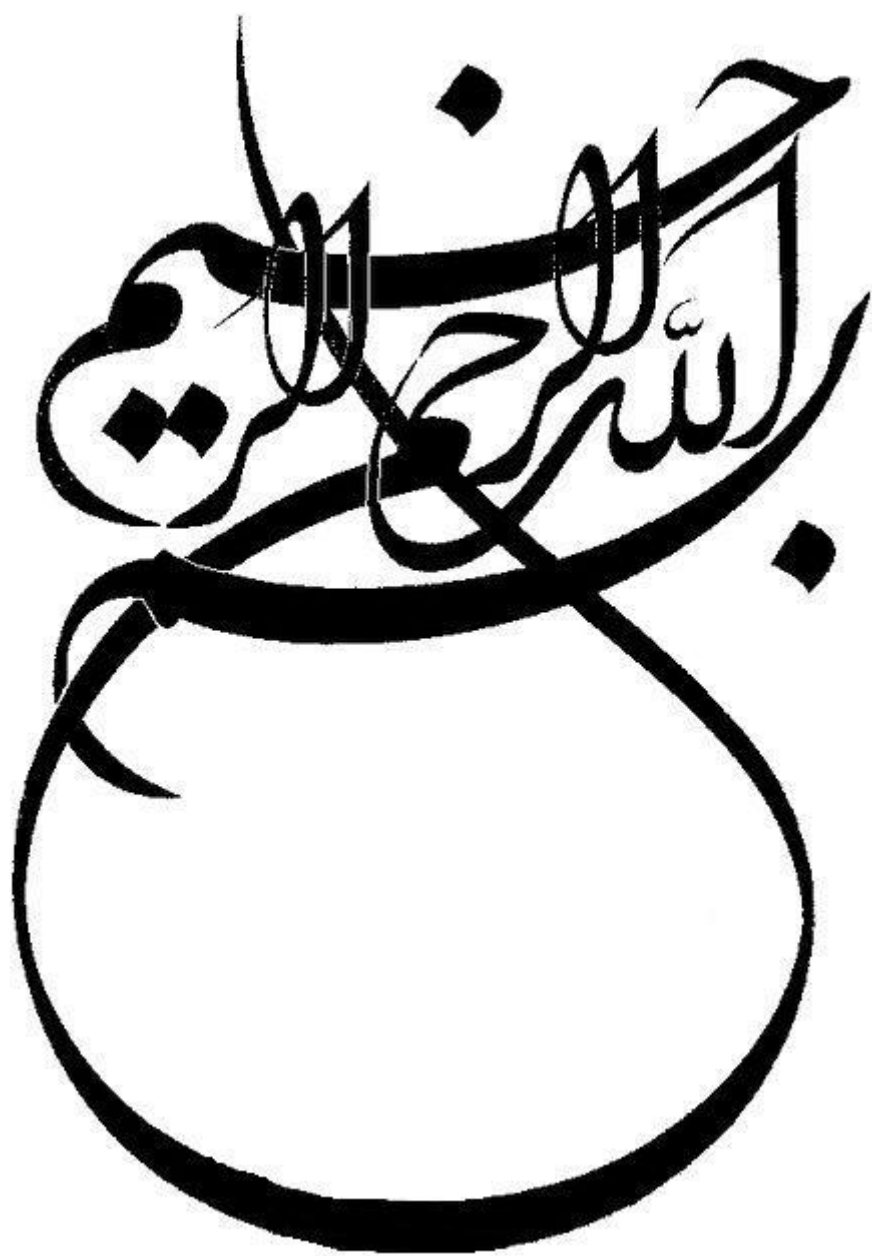

ویژگی‌های اقتصادی عصر ظهور

استاد راهنما :

خانم سمیه کماسی

پژوهشگران :

کبری زمانی^۱

افسانه همتی^۲

نسیم محمدی^۳

پرستو محمدی^۴

معصومه حشمتیان^۵

مدرسه علمیه نرجسیه شهرستان سنقر و کلیائی

۱. طلبه (۲) مدرسه علمیه نرجسیه سنقر و کلیائی.

۲. طلبه سطح (۲) مدرسه علمیه نرجسیه سنقر و کلیائی.

۳. طلبه سطح (۲) مدرسه علمیه نرجسیه سنقر و کلیائی.

۴. طلبه سطح (۲) مدرسه علمیه نرجسیه سنقر و کلیائی.

۵. طلبه سطح (۲) مدرسه علمیه نرجسیه سنقر و کلیائی.

فهرست مطالب

Contents

۱	مقدمه.....
۲	پیشرفت اقتصادی یا توسعه؟.....
۴	مفهوم توسعه.....
۵	معنای اقتصاد و اقتصاد اسلامی.....
۶	جهاد اقتصادی.....
۸	۱. امدادهای الهی و شکوفایی اقتصادی در عصر ظهور.....
۱۰	الف) فراوانی محصولات کشاورزی.....
۱۱	ب) توسعه دامپروری.....
۱۱	ج) رام شدن درندگان.....
۱۳	د) حفر کانال ها و ساخت آسیاب ها.....
۱۳	و) برداشت محصول.....
۱۴	ه) فراوانی آب چشمه ها و نهرها.....
۱۴	۲. بهره گیری از ذخایر زیر زمینی و استخراج ودایع.....
۱۴	الف) استخراج معادن.....
۱۵	ب) ظاهر شدن گنج ها.....
۱۶	ج) استخراج نفت از مسجد کوفه.....
۱۶	د) استخراج ودایع.....

۱۸	و) بهره گیری از آب دریاها.....
۱۸	۳. حل مشکل اقتصادی مردم.....
۱۹	الف) مسکن.....
۲۰	ب) بیکاری.....
۲۱	۴. عمران.....
۲۱	الف) فراوانی باران.....
۲۲	ب) بهره گیری از آب دریاها.....
۲۳	ج) عمران و آبادانی.....
۲۴	۵) امنیت در سایهی تمدن موعود.....
۲۵	الف) امنیت جهانی.....
۲۶	ب) امنیت اجتماعی.....
۲۷	ج) امنیت فردی.....
۲۸	د) امنیت راه ها.....
۳۰	و) امنیت قضایی.....
۳۱	۶. رونق بازرگانی و تجارت.....
۳۲	الف) نبود مستحق زکات.....
۳۳	ب) رسیدگی به محرومان و مستضعفان.....
۳۳	ج) حکومت مستضعفان.....
۳۵	د) تقسیم مساوی و عادلانه اموال.....
۳۶	نتیجه گیری.....
۳۷	فهرست منابع و مآخذ.....

چکیده

از روایات استفاده می‌شود که در عصر طلایی ظهور حضرت حجت (عجل الله تعالی فرجه الشریف)، پیشرفت همه جانبه‌ای در عرصه‌های مختلف خصوصاً در عرصه اقتصاد صورت می‌پذیرد؛ به طوری که چنان پیشرفت سریع و عادلانه‌ای در هیچ زمانی نظیر نداشته است. از سوی دیگر مشکلات اقتصادی جامعه بشری در سطح کلان حل خواهد شد؛ رفاه و آسایش پدید خواهد آمد و عوامل سلطه بر فکر و فرهنگ و اقتصاد از بین خواهند رفت، و با زدودن فقر و تهیدستی، زمینه رشد و تکامل مادی و معنوی انسان‌ها فراهم خواهد شد. در عصر ظهور حضرت حجت (عجل الله تعالی فرجه الشریف)، از یک طرف زمین برکات، منابع و ذخایر خود را بدون هیچ‌گونه امساکی عرضه خواهد کرد؛ و از طرف دیگر با پیشرفت علوم و فنون، کشاورزی و دامداری نیز رونق گرفته، محصولات مردم چندین برابر خواهد شد. با پیشرفت علم و دانش، تمام منابع و ذخایر روزمینی و زیرزمینی، شناسایی و کشف شده، همه دست به دست هم خواهند داد و در جهت تأمین رفاه و آسایش انسان، توأم با رشد معنویت و اجرای عدالت، در آن عصر طلایی و رؤیایی، بسیج و استخدام خواهند شد.

واژگان کلیدی: پیشرفت، توسعه، پیشرفت اقتصادی، اقتصاد اسلامی، حکومت مهدوی.

السلام) بنیاد می نهد، زمام همه امور در دست طبقات محروم است و مستضعفان بر آن حکم می رانند و به اراده جامعه می پردازند. چنین آرمانی، هدف اصلی همه ادیان آسمانی به ویژه اسلام بوده است. در تعالیم ادیان، معیارها و اصولی بیان شده که جهت گیری کلی به سود مستضعفان و تحقق بخش حاکمیت آنان است و رویارویی و نبرد اصلی پیامبران (صلی الله علیه و آله وسلم) با همین طبقات اشراف، مفسدان و مستکبران بوده است، یعنی طبقاتی که همواره از تن دادن به حق و عدل سر باز می زده اند و خوی و خصلت برتری جویی، سلطه طلبی، حق کشی و بیدادگری راه و روش ایشان بوده است.^۱

از آیاتی که درباره پیشوای مستضعفان سخن به میان آورده و به حکومت حضرت مهدی (علیه السلام) ارتباط دارد این آیه است: «وَتُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ»^۲ و خواستیم بر کسانی که در آن سرزمین فرو دست شده بودند، منت نهیم و آنان را پیشوایان مردم گردانیم و ایشان را وارث زمین کنیم.

امام علی (علیه السلام) می فرماید: «لَتَعْطِفَنَّ الدُّنْيَا عَلَيْنَا بَعْدَ شِمَاسِهَا عَطْفَ الضَّرْسِ عَلَى وَلَدِهَا وَتَكَلَّا عَقِيبَ ذَلِكَ»^۳ دنیا، پس از چموشی و سرکشی همچون شتری که از دادن شیر به دوشنده اش خودداری می کند و برای بچه اش نگه می دارد به ما روی می آورد ... پس آیه ۵ سوره قصص را تلاوت فرمودند. این آیه به صراحت، از امامت مستضعفان سخن گفته و فرودستان و مستضعفان را میراث بر آن زمین معرفی کرده است، روشن است که در دوران ظهور و قیام مهدی آل محمد (صلی الله علیه و آله وسلم) این وعده خدایی تحقق می پذیرد و حکومت آل محمد (صلی الله علیه و آله وسلم) یعنی، همان حکومت مردم مستضعف و رسیدن محرومان به حق خود می باشد.

۱. خدامراد، سلیمیان، فرهنگ نامه مهدویت، ص ۱۸۸.

۲. سوره قصص (۲۸) آیه ۵.

۳. نهج البلاغه.

د) تقسیم مساوی و عادلانه اموال

از مهمترین عوامل اقتصاد بیمار در جوامع بشری انباشته شدن ثروت در نزد گروهی خاص است همیشه این گونه بوده است که افراد یا جمعیت‌هایی که برای خود به هر دلیلی امتیازی قائل بوده اند بر انبارهای ثروت عمومی چنگ انداخته و آن را در جهت منافع شخصی و گروهی به کار برده اند امام مهدی (علیه السلام) با آنها مقابله خواهد کرد و ثروت همگان را در اختیار همگان خواهد گذاشت و عدالت علوی را به همه نشان خواهد داد.^۱

امام باقر (علیه السلام) می‌فرماید: «إِذَا قَامَ قَائِمُ أَهْلِ الْبَيْتِ قَسَمَ بِالسَّوِيَةِ وَعَدَلَ فِي الرِّعْيَةِ...»^۲ وقتی قائم اهل بیت قیام کند (اموال را) به مساوی تقسیم می‌کند و در میان خلق به عدالت رفتار می‌نماید در زمان آن حضرت اصل مساوات و برابری به اجرا در می‌آید و همگان از حقوق انسانی و الهی خود بهره‌مند می‌شوند».

۱. محمدامین، بالا دستیان، محمد مهدی، حائری پور، مهدی، یوسفیان، نگین آفرینش، صص ۱۸۶-۱۸۹.

۲. محمد بن ابراهیم، نعمانی، الغیبه.

نتیجه گیری

از مجموع آیات و روایات درخصوص عصر ظهور، به این باور و استنباط می‌رسیم که با حاکمیت نظام عدالت گستر امام زمان (علیه السلام) و نزول برکات آسمان و فراوانی برکات زمین و نیز نظارت دقیق بر امور اقتصادی، معضل بزرگ فقر و محرومیت (که مؤثرترین عامل در بروز ناهنجاری اجتماعی به حساب می‌آید) از جامعه بشری برچیده خواهد شد. همچنین با ایجاد رفاه و آسایش عمومی، پدیده‌های دزدی، تجاوز، بی‌عفتی، رشوه و اختلاس که مولود نامیمون فقر و تهیدستی، و محصول سیستم‌های غلط مدیریتی و برخی نظام‌های ظالم و سرمایه‌داری است، از بین می‌رود و ترس، نگرانی، اضطراب و ناامنی، جایش را به محیط صلح، صفا صمیمیت و امنیت خواهد داد. اقتصاد جامعه در حدّ کامل رونق می‌یابد، و تمام ظرفیت‌های اقتصادی دنیا به کار گرفته می‌شود. دولت مهدوی در جهت استفاده صحیح از موهبت‌های الهی و عمران و آبادانی شهرها و کشورها، بی‌نیازی و استغنائی مردم، کمک به بدهکاران و فقیران، توزیع عادلانه امکانات و بیت المال، ایجاد اقتصاد سالم، رونق کشاورزی و دامپروری و... تلاش ویژه‌ای انجام داده، موفقیت‌های بی‌نظیری را به دست خواهد آورد.

فهرست منابع و مآخذ

* قرآن کریم.

* نهج البلاغه.

۳. احمدی، محمدرضا، تبیین شاخصه‌های توسعه انسانی از دیدگاه اسلام، بی‌جا، بی‌نا، ۱۳۸۷.

۴. آمدی تمیمی، عبدالواحد، غررالحکم، چاپ اول، بیروت: موسسه الاعلمی، ۱۴۰۷ق.

۵. امینی گلستانی، محمد، سیمای جهان در عصر امام زمان، قم: مسجد مقدس جمکران ۱۳۸۵.

۶. بالا دستیان، محمدامین حائری پور، محمدمهدی، یوسفیان، مهدی، نگین آفرینش، چ اول، تهران: بنیاد فرهنگی

مهدی موعود، ۱۳۸۳.

۷. برنجیان، جلال، فرهنگ و تمدن جهان در عصر موعود، چاپ اول، تهران: طور تهران، ۱۳۸۲.

۸. جبران، مسعود، الرائد (فرهنگ الفبایی)، چاپ دوم، مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی، ۱۳۷۶.

۹. حرّعاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعه، چاپ ششم، تهران: مکتبه الاسلامیه، ۱۴۰۳ق.

۱۰. حکیمی، مهدی، امام مهدی و آینده زندگی، قم: مرکز فرهنگی، ۱۳۷۸.

۱۱. حکیمی، محمد، عصر زندگی و چگونگی آینده انسان و اسلام، قم: انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه

علمیه ۱۳۷۴.

۱۲. خلعتبری، فیروزه، توسعه اقتصادی ایران، بی‌جا، بی‌نا، ۱۳۸۵.

۱۳. زاکس، ولفگانگ، نگاهی نو به مفاهیم توسعه، چاپ اول، تهران: مرکز نشر، ۱۳۷۷.

۱۴. سلیمیان، خدامراد، فرهنگ نامه مهدویت، چاپ پنجم، قم: مرکز تخصصی مهدویت، ۱۳۹۰.
۱۵. صمدی، قنبرعلی، گفتمان جهانی مهدویت و آینده بشر، قم: مسجد جمکران، ۱۳۹۲.
۱۵. طبرسی، ابو منصور احمد بن علی، الاحتجاج، بی جا، بی نا، بی تا.
۱۷. طبسی، نجم الدین، نشانه‌هایی از دولت موعود، چاپ سوم، قم: مؤسسه بوستان کتاب، ۱۳۸۶.
۱۸. طوسی، ابی جعفر محمد بن حسن، الغیبه، قم: مؤسسه معارف اسلامی ۱۴۱۷.
۱۹. قائمی کاشانی، محمد مهدی، کلید فرج، بی نا، ناشر یاران مهدی، ۱۳۹۳.
۲۰. قرشی، علی اکبر، قاموس قرآن، چاپ اول، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ج ۲، ۱۳۵۲.
۲۱. قزوینی موسوی، محمد کاظم، از تولد تا بعد از ظهور، قم: مسجد مقدس جمکران، بی تا.
۲۲. کامل سلیمان، روزگار رهایی، مترجم علی اکبر مهدی پور، چاپ ۵، تهران: آفاق، بی تا.
۲۳. کاظمی، علی اصغر، جهانی شدن یا جهانی سازی، تهران: قومس، ۱۳۸۰.
۲۴. متقی زاده، زینب، جهانی شدن و فرهنگ مهدوی، چاپ دوم، قم: مرکز تخصصی مهدویت، ۱۳۹۰.
۲۵. مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، بیروت: مؤسسه الوفاء، ۱۱۱۱ ق.
۲۶. المدرسی، عباس، تمدن در عصر ظهور مهدی (علیه السلام)، ترجمه لطیف راشدی، بی جا، بی نا، ۱۳۸۲.
۲۷. مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، چاپ چهاردهم، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۳.
۲۸. مؤسسه المعارف الاسلامیه، معجم احادیث الإمام المهدی، قم: مؤسسه معارف الاسلامی، ۱۳۸۶.
۲۹. نعمانی، محمد بن ابراهیم، الغیبه، قم: صدوق، ۱۳۷۶.